

WANT DNA LIEGT NIET

SAM VAN DEN HAAK

WANT DNA LIEGT NIET

Over kinderhandel, adoptiefraude
en een onverwachte bloedband

2026

AMSTERDAM

De songtekst op pagina 313-314 is afkomstig uit ‘Het land van vroeger’
van Jan Boerstool, *Kinderen voor Kinderen* 10 (1989).

Cargo is een imprint van Uitgeverij De Bezige Bij, Amsterdam

Copyright © 2026 Sam van den Haak

Copyright voorwoord © 2026 Diego González Clark

Alle rechten voorbehouden. Tekst- en datamining niet toegestaan.

Eerste druk november 2026

Omslagontwerp Mat-Zet bv

Foto auteur/omslagillustratie Saskia van der Leij

Vormgeving binnenwerk Peter Verwey

Druk en bindwerk CPI Books GmbH, Leck

ISBN 978 9403 141 220

NUR 402

uitgeverijcargo.nl

Lieve Nangi,

Dit boek draag ik op aan jou.
Jij bent voor mij een droom die uitkomt.
Niet alleen omdat jij mijn identiteit bevestigt,
maar ook omdat je er deel van uitmaakt.

Sam

Voorwoord

Waarom ik als adoptievader ja gezegd heb tegen het schrijven van een voorwoord over een boek dat over kinderhandel gaat? Die keuze was voor mij makkelijk.

Jaren geleden raakten Sam en ik bevriend. Ik leerde haar verhaal kennen en zij de mijne als adoptievader van een Nederlandse zoon. Door de vele gesprekken die we gevoerd hebben, begreep ik hoe ingewikkeld haar leven is geworden door adoptie en hoe weinig ik, ondanks al mijn voorwerk, eigenlijk wist van de complexiteit ervan.

In dit boek gaat haar verhaal verder. Het legt nieuwe verbanden en onthult schokkende informatie die je niet wil geloven. Want men denkt dat de misstanden iets zijn van jaren geleden en dat dit komt door de organisatie in landen van herkomst, maar het adoptiesysteem faalt nog steeds en juist ook in Nederland zelf. Dat heb ik zelf ook moeten ondervinden door een aaneenschakeling van fouten tijdens het adoptieproces van mijn zoon. Zo kreeg ik via een telefoontje van de rechtbank te horen dat het adoptiedossier van mijn zoon kwijt was en in het systeem van de gemeente bleek mijn zoon ineens geen enkele ouder meer te hebben.

Mede door Sam schreef ik het boek *Buiten gewone gezinnen* waarin ik ook mijn ervaring als adoptievader deel en vertel over alle gezinsvormen die buiten de norm vallen. Niet vanuit de behoefte om ‘mijn’

gezinsvorm te verdedigen, maar juist vanuit de overtuiging dat we veel kritischer moeten kijken naar hoe we kinderen (ver)vormen en wat we ze meegeven wanneer volwassenen een bepaalde vorm van ouderschap kiezen.

Sam gaf me mee hoe belangrijk taal is. Ik spreek nu van ‘ouderwens’ in plaats van ‘kinderwens’, want waar het bij het eerste voornamelijk gaat over het zijn van een ouder die zorg, liefde en verantwoordelijkheid draagt naar een kind toe, gaat het bij het laatste alleen om het vervullen van je eigen behoefte om een kind te hebben. Dat er een groot verschil tussen deze woorden zit, wordt door dit boek pijnlijk duidelijk.

Daarom vind ik dat je dit boek moet lezen. Het laat je de invloed van macht en afhankelijkheid zien en toont aan wat de verantwoordelijkheid is van (aspirant)adoptieouders, hulpverleners en andere betrokken volwassenen. Naast dat dit boek waardevolle informatie bevat om geadopteerden en het huidige systeem beter te begrijpen, is het ook een inspirerend verhaal over moed, doorzettingsvermogen en de betekenis van je eigen identiteit.

Want tijdelijk een identiteit aannemen die niet van mij is, is onderdeel van mijn werk als acteur, zoals bij de rol van Ruben Prins in *Goede Tijden, Slechte Tijden*. Daar stap ik uit zodra ik de set verlaat. Maar Sam kan dat niet. Haar identiteitswissel is geen rol, maar de keiharde werkelijkheid. Hoe meer haar werkelijkheid tot mij doordrong, hoe meer vragen er kwamen. Vragen die voor ons allemaal zijn.

Wie kun je als kind vertrouwen? Aan wie is het om te bepalen waar een kind thuishoort? En wat gebeurt er wanneer de volwassenen die deze antwoorden geven, vergeten voor wie ze eigenlijk bedoeld zijn?

De antwoorden lijken voor de hand liggend, maar ontdek met dit boek hoe de waarheid soms begint, waar het verhaal dat je kende ophoudt.

Diego González Clark,
expert inclusief ouderschap en acteur

Proloog

Ik zie een vrouw op de foto met een jongetje op haar schoot. Het eerste wat me opvalt, is haar gebit. Ze heeft duidelijk een overbeet, net als de vrouw op mijn eigen foto. Ook de vorm van haar gezicht en haar haren lijken overeen te komen. Maar of het echt dezelfde vrouw is, kan ik niet helemaal vaststellen, want op deze foto zie ik haar gezicht alleen van de zijkant. Terwijl ik naar de foto kijk, gaat er van alles door me heen. Ik weet natuurlijk helemaal niet wanneer deze foto is genomen, maar ik heb het gevoel dat de vrouw op deze foto ouder is dan op de mijne. Ik vraag me af wie het jongetje is en ik voel ook nog iets anders. Het is een mix van verdriet en jaloezie en dit heb ik nog niet eerder op deze manier ervaren. Ik besef hoe graag ik op die schoot haar warmte had willen voelen. Want als deze vrouw echt mijn moeder blijkt te zijn, dan had ik niets liever gewild dan degene zijn die met haar op deze foto staat.

Ongemak

‘Mevrouw, uw identiteitsbewijs alstublieft?’ Ik sta bij de zelfscan-kassa in de supermarkt met zes blikjes Malibu Pear, een favoriet mixdrankje dat nu in de aanbieding is. Voor me op het kassascherm staat een pop-up met de mededeling dat een medewerker onderweg is. Daar gaan we weer, denk ik.

Ik word vanwege mijn huidskleur bijna altijd gecontroleerd, zelfs als ik langs de gewone kassa’s loop en niets gekocht heb. Maar controles waarbij ik me moet identificeren om mijn leeftijd aan te tonen, zijn het meest pijnlijk. Veel mensen zien het als een compliment, want dit betekent meestal dat ze er jonger uitzien dan dat ze zijn. Om dit ingewikkelde moment te omzeilen, gooi ik het daarom maar even over die boeg. ‘Bedankt voor het compliment, maar ik ben boven de 18 hoor.’ De jongedame kijkt verbaasd en zegt dan verontschuldigend: ‘Sorry, maar ik moet volgens de regels echt uw identiteitsbewijs zien en uw geboortedatum invoeren in mijn apparaatje.’

Ik knik, want ik snap ook wel dat zij hier niets aan kan doen en ik haal mijn rijbewijs tevoorschijn. Ze kijkt naar de datum en ziet dat ik niet alleen de 18 gepasseerd ben, maar zelfs al de 40 en voert met het schaamrood op haar kaken ‘4 juli 1981’ in. Ze knikt verlegen naar me en zegt: ‘Fijne avond mevrouw en excuses voor het ongemak.’

Ongemak. Ze moest eens weten. Was het maar alleen ongemak, dan zou het niet zo’n probleem zijn. De definitie van ongemak is

een gevoel van irritatie, pijn of gevoeligheid. Vervelend, maar niet ernstig. Dat ik me bijna dagelijks moet identificeren met gegevens die vals zijn, om vervolgens iets te ‘mogen’ of te krijgen, is wel ernstig en eigenlijk de omgekeerde wereld.

En dat niet alleen bij dit soort controles in de supermarkt, maar bij alles waarbij je je geboortedatum moet opgeven. Zoals bij het boeken van vliegtickets, het afsluiten van een abonnement, het kopen van producten, bij het inspreken van een herhaalrecept op het telefonische bandje van de huisarts, bij het bellen van de Belastingdienst en zo kan ik nog wel een tijdje doorgaan. Het is een constante pijnlijke confrontatie met de leugen die mijn leven nu al jaren regeert.

Toch is het logisch dat de jongedame het benoemt als ongemak. Voor anderen is het lastig te begrijpen hoe naar het voelt, ondanks dat ik deze leeftijdscontrole probeer te zien als compliment. Als Aziatische vrouw van boven de veertig zeg ik wel eens als grapje ‘black don’t crack’ omdat ik nog steeds geen rimpels in mijn gezicht heb en zelfs geen fijne lijntjes. Maar die fijne avond die ze me wenst? Daar is het leeftijdscompliment niet sterk genoeg voor. En die zes blikjes Malibu Pear ook niet.